

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра програмування комп'ютерних систем та мереж

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МУЛЬТИПЛАТФОРМЕНІ МОВИ ПРОГРАМУВАННЯ

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № ____ від _____ 2020 р.

м. Кропивницький – 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація.....	3
2. Анотація до дисципліни.....	3
3. Мета і завдання дисципліни	3
4. Формат дисципліни	4
5. Результати навчання.....	4
6. Обсяг дисципліни	5
7. Ознаки дисципліни.....	5
8. Пререквізити	6
9. Технічне і програмне забезпечення /обладнання.....	6
10. Політика дисципліни.....	6
11. Навчально - методична карта дисципліни.....	7
12. Система оцінювання та вимоги	11
13. Рекомендована література	14

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	МУЛЬТИПЛАТФОРМЕНІ МОВИ ПРОГРАМУВАННЯ
Викладач	Смірнов Володимир Вікторович, доцент, к.т.н.
Контактний телефон	(0522)39-05-75
E-mail:	swckntu@rambler.ru
Консультації	за встановленим графіком

2. Анотація до дисципліни

Дисципліна «Мультиплатформені мови програмування» викладається відповідно до навчального плану підготовки бакалаврів спеціальності: 123 «Комп'ютерна інженерія», спеціалізації: «Комп'ютерні системи та мережі»

У стислій формі викладені основні принципи побудови об'єктно-орієнтованих подієво-керованих додатків на мові програмування Java в середовищі розробки NET_Beans IDE.

Представлені практичні рішення навчальних завдань для кращого освоєння досліджуваного матеріалу, представлені варіанти навчальних завдань для самостійного придбання практичних навичок.

Дисципліна відноситься до вибіркових.

3. Мета і завдання дисципліни

Основна мета курсу полягає в придбанні досконалих знань і навичок роботи в середовищі мультиплатформеної мови програмування Java з застосуванням сучасних технологій та інструментальних засобів.

Завдання вивчення дисципліни

- Вивчення теоретичних основ об'єктно-орієнтованого проектування;
- Вивчення теоретичних основ об'єктно-орієнтованого програмування;
- Вивчення теоретичних основ методів створення багатокомпонентних додатків;
- Вирішення завдань роботи з файлами та дисками;
- Вирішення завдань створення елементів управління програми з використанням бібліотеки Swing;
- Набуття практичних навичок в сфері програмування багатопотокових додатків на основі технології Java.

Предметом навчальної дисципліни є створення багатопотокових об'єктно-орієнтованих подієво-керованих додатків в середовищі програмування Java.

4. Формат дисципліни

Для денної форми навчання:

Викладання курсу передбачає для засвоєння дисципліни традиційні лекційні заняття із застосуванням електронних презентацій, поєднуючи із лабораторними роботами.

Формат очний (offline / Face to face)

5. Результати навчання

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач

Внаслідок проведення лекцій студенти повинні отримати теоретичні знання та методику ефективної роботи з сучасними методами створення об'єктно-орієнтованих керованих подіями додатків

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

знати:

- Основи міжплатформеної технології Java.
- Принципи створення подієво-керованих програм.
- Основи функціонування багатопотокових додатків.

вміти:

- Вирішувати завдання створення подієво-керованих програм.
- Вирішувати завдання створення об'єктно-орієнтованих додатків в середовищі розробки JavaBeans.
- Вирішувати завдання управління потоками в процесі виконання багатопотокового додатку.
- Програмувати додатки використанням технології JavaBeans і бібліотеки Swing.

набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію;
- ефективно пояснювати і презентувати матеріал;
- взаємодіяти в проектній діяльності.

6. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Кількість годин
лекції	28
лабораторні роботи	14
самостійна робота	48
Всього	90

7. Ознаки дисципліни

Рік викладання	Курс (рік навчання)	Семестр	Спеціальність	Кількість кредитів / годин	Кількість змістових модулів	Вид підсумкового контролю	Нормативна / вибіркова
2020-2021	2	4	Спеціальність: 123 «Комп'ютерна інженерія» Спеціалізація: «Комп'ютерні системи та мережі»	90 / 3	2	залік	Вибіркова дисципліна

8. Пререквізити

Ефективність засвоєння змісту дисципліни «Мультиплатформені мови програмування» значно підвищиться, якщо студент попередньо опанував матеріал таких дисциплін як:

- основи комп'ютерних технологій (CS50);
- базові методології та технології програмування;
- об'єктно-орієнтоване програмування;
- інженерія програмного забезпечення;
- алгоритми та структури даних.

9. Технічне і програмне забезпечення /обладнання

У період сесії бажано мати мобільний пристрій (телефон) для оперативної комунікації з адміністрацією та викладачами з приводу проведення занять та консультацій.

У міжсесійний період комп'ютерну техніку для виконання лабораторних робіт (з виходом у глобальну мережу) та оргтехніку для комунікації з адміністрацією, викладачами та підготовки (друку) лабораторних робіт, рефератів і самостійних робіт.

10. Політика дисципліни

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

Відвідування занять:

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і лабораторні роботи курсу.

Пропущені заняття повинні бути відпрацьовані не пізніше, ніж за тиждень до залікової сесії.

Поведінка на заняттях:

Недопустимість: запізнень на заняття, списування та плагіат, несвоєчасне виконання поставленого завдання.

При організації освітнього процесу в Центральукраїнському національному технічному університеті студенти, викладачі та адміністрація діють відповідно до:

- Положення про організацію освітнього процесу;
- Положення про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору;
- Положення про рубіжний контроль успішності і сесійну атестацію студентів ЦНТУ;
- Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

11. Навчально - методична карта дисципліни

Тема, основні питання (розкривають зміст і є орієнтирами для підготовки до модульного і підсумкового контролю)	Форма діяльності (заняття) /формат	Матеріали	Література, інформаційні ресурси	Завдання, години
Змістовий модуль І. Введення в Java. Класи. Вкладені і внутрішні класи. Бібліотека Swing. Виключення.				
Тема 1. Введення в Java <ul style="list-style-type: none"> - Введення в Java - Типи даних - Керуючі конструкції - Створення проекту - Консольний додаток - Компіляція і запуск програми 	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	https:// oracle.com/	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Виконати лабораторну роботу № 1: Освоєння IDE JavaBeans
Тема 2. Класи <ul style="list-style-type: none"> - Основи класів - Об'ява об'єктів - Конструктори - Члени класу - Повернення значення 	Лекція / <i>Face to face</i>	Презентація	https:// oracle.com/	Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Виконати лабораторну роботу №2: Створення класів Java та робота з класами

<ul style="list-style-type: none"> - Передача параметрів - Метод finalize ( ) - Перевантаження методів - Перевантаження конструкторів - Використання об'єктів як параметри - Повернення об'єктів - Ключове слово static - Ключове слово final 				
<p>Тема 3. Вкладені і внутрішні класи</p> <ul style="list-style-type: none"> - Наслідування - Ключове слово super - Порядок виклику конструкторів - Пакети та інтерфейси - Модифікатори доступу private, public і protected - Імпорт пакетів - Визначення інтерфейсу - Реалізація інтерфейсів - Змінні в інтерфейсах 	<p>Лекція / <i>Face to face</i></p>	<p>Презентація</p>	<p>https:// oracle.com/</p>	<p>Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Виконати лабораторну роботу № 3: Внутрішні класи і конструктори</p>
<p>Тема 4. Бібліотека Swing</p> <ul style="list-style-type: none"> - Архітектура MVC - Додаток Swing - Обробка подій - Клас JLabel і ImageIcon - Клас JTextField - Клас JButton - Клас JCheckBox - Клас JRadioButton - Клас JtabbedPane 	<p>Лекція / <i>Face to face</i></p>	<p>Презентація</p>	<p>https:// oracle.com/</p>	<p>Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Виконати лабораторну роботу № 4: Бібліотека Swing - створення додатків і обробка подій</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Клас JScrollPane - Клас JList - Клас JComboBox - Клас JTable - Допоміжні класи 				
<p>Тема 5. Виключення</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обробка виняткових ситуацій - Блоки перехоплення виключення - Оператор throw - Ієрархія класів - виключень - Створення власних виключень 	<p>Лекція / <i>Face to face</i></p>	<p>Презентація</p>	<p>https:// oracle.com/</p>	<p>Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Виконати лабораторну роботу № 5: Робота з елементами керування Swing</p>
<p>Змістовий модуль II. Файли та друк. Багатопотокове програмування. Бібліотечні функції Java. Графіка 2D</p>				
<p>Тема 6. Файли та друк</p> <ul style="list-style-type: none"> - Друк документів - Потоки введення / виведення - Консольне введення / виведення - Клас Console - Форматоване виведення - Файлове введення / виведення - Специфікації виведення - Отримання властивостей файлу - Робота з файлом засобами NIO2 - Серіалізація об'єктів. - Друк в Java - Друк засобами Java 2D 	<p>Лекція / <i>Face to face</i></p>	<p>Презентація</p>	<p>https:// oracle.com/</p>	<p>Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Виконати лабораторну роботу № 6: Робота із класами JMenu, JProgressBar, JSlider і JSpinner</p>

<p>Тема 7. Багатопотокове програмування</p> <ul style="list-style-type: none"> - Пріоритети потоків - Клас Thread і інтерфейс Runnable - Реалізація інтерфейсу Runnable - Розширення класу Thread 	<p>Лекція / <i>Face to face</i></p>	<p>Презентація</p>	<p>https:// oracle.com/</p>	<p>Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Виконати лабораторну роботу № 7: Робота з файловою системою. Робота із класом RandomAccessFile</p>
<p>Тема 8. Бібліотечні функції Java</p> <ul style="list-style-type: none"> - Пакет java.util - Клас Runtime - Клас Calendar, клас Time - Клас Timer - Класи утиліт 	<p>Лекція / <i>Face to face</i></p>	<p>Презентація</p>	<p>https:// oracle.com/</p>	<p>Самостійно опрацювати теоретичний матеріал Виконати лабораторну роботу № 8: Багатопотокове програмування</p>
<p>Тема 9. Графіка 2D</p> <ul style="list-style-type: none"> - Графічні засоби Java - Малювання фігур - Управління виведенням мультимедіа 	<p>Лекція / <i>Face to face</i></p>	<p>Презентація</p>	<p>https:// oracle.com/</p>	<p>Самостійно опрацювати теоретичний матеріал</p>

12. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю студентів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма підсумкового контролю: залік.

Контроль знань і умінь студентів (поточний і підсумковий) з дисципліни «Мультиплатформені мови програмування» здійснюється згідно з кредитною трансферно-накопичувальною системою організації навчального процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою. Він складається з рейтингу з навчальної роботи, і рейтингу з атестації (залік).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання.

Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, лабораторні роботи, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і студентів на першому занятті:

оцінку «відмінно» / «зараховано» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» / «зараховано» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» / «зараховано» (74-81 бал, С) заслуговує студент, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені / заліку з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» / «зараховано» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання, але при рішенні допускає значну кількість помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені / заліку помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» / «зараховано» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» / «не зараховано з можливістю повторного складання» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінку «незадовільно» / «не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

Підсумкова (загальна оцінка) курсу навчальної дисципліни. Є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєності теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання лабораторних робіт. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі.

13. Рекомендована література

Методичне забезпечення

1. Мультиплатформені мови програмування: Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт для студентів денної форми навчання за спеціальністю 123 «Комп'ютерна інженерія», спеціалізацією «Комп'ютерні системи та мережі» / Укл. : В.В. Смірнов, Н.В. Смірнова. - Кропивницький : ЦНТУ.

2. Смірнова Н.В. Конспект лекцій з дисципліни «Мультиплатформені мови програмування» / Н.В. Смірнова, В.В. Смірнов. – Кіровоград: КНТУ.

3. Мультиплатформені мови програмування: Методичні вказівки до виконання самостійних робіт для студентів денної форми за спеціальністю 123 «Комп'ютерна інженерія», спеціалізацією «Комп'ютерні системи та мережі» / Укл. : В.В. Смірнов, Н.В. Смірнова. - Кропивницький : ЦНТУ.

Література

1. Шилдт Герберт Java. Полное руководство, 8-е изд. / Шилдт Герберт – М.: ООО "И.Д. Вильямс", 2012. – 1104 с.
2. Шилдт Герберт Swing: руководство для начинающих / Шилдт Герберт – М.: ООО "И.Д. Вильямс", 2007. – 704 с.
3. Эккель Брюс Философия Java. Библиотека программиста, 4-е изд / Эккель Брюс – СПб.: Питер, 2009. – 640 с.
4. Хорстманн Кей С., Java. Библиотека профессионала / Том 1. Основы. 9-е изд. / Хорстманн Кей С., Корнелл Гари – М.: ООО "И.Д. Вильямс", 2014. – 864 с.
5. Хорстманн Кей С., Java. Библиотека профессионала / Том 2. Расширенные средства. 9-е изд. / Хорстманн Кей С., Корнелл Гари – М.: ООО "И.Д. Вильямс", 2014. – 1008 с.

Інформаційні ресурси

<http://www.oracle.com/>

Бібліотеки, Інтернет, електронні книги.